

Till läsningen: I ATA finnes en avskrift av Frigelius' uppgifter och en kopia av hans teckning, båda ganska fria i förhållande till originalen.

1-5 **iluki** *Illugi* är känt genom åtskilliga belägg från rsv. tid, i synnerhet från Uppland men även annorstädes t.ex. Ög 152, Sö 3. Det saknas helt i det av Lundgren o. Brate redovisade materialet. I Danmark är det sparsamt belagt med de äldsta exemplen i myntinskrifter från 1000-talet. På Island är det »mycket brukligt alltifrån 900-talet» (Lind). Där finns också den ursprungligare stavningen *Illhugi* 'den illasinnade'. — Runorna 14-15 **ka** äro de två första i namnet på den döde. — 19-24 **sinuta** uppfattas naturligtast som *sinn nýta(n)* av adj. *nýtr* 'duglig, duktig'. Jfr **fapur** × **sin** × **manutan** U 56 med samma dubbelläsning av **n**, som förutsättes ovan, **sun·miuk·nutan** U 166, **buta : nutan** Ög 105.

158. Ryssby gamla kyrka.

Litteratur: L 1908a (i J. G. Liljegren: *Diplomatarium suecanum* I, 1829, bland »Ytterligare bekantblifne Run-Urkunder» efter registret); P. Frigelius i *Frigelianska samlingarna* (hs i Kalmar h. allm. läroverks bibl.) s. 44; N. I. Löfgren: *Calmar och dess stift på fasta landet* (ATA) I s. 376; E. Ihrfors: *Smolandia sacra* (ATA) 4 s. 97; B. Helmfrid: *Kalmar läns runinskrifter* (ATA), s. 57, i Kalmar läns fornminnesförenings medd. 1937 s. 136.

Äldre avbildning: Frigelius: teckning i aa.

Om denna inskrift, som nu är borta, meddelar Frigelius: »Öfverst vid hvalfvet i gamla Ryssby Kyrkia i en Munke- eller NunneKammar, som det tyckes hafva varit stod i sielfa Kalken ritadt, lika som det skulle skedd när Kalken varit mjuk, följande ...» Inskriften, som var ristad i kalkputsen, förstördes alltså, när kyrkan raserades. Utom inskriften bestod ristningen av överdelen av två fabeldjur med ganska lång hals, kring vilken syntes ett band, uppstående öron och lång uthängande tunga. Måttsuppgifter saknas.

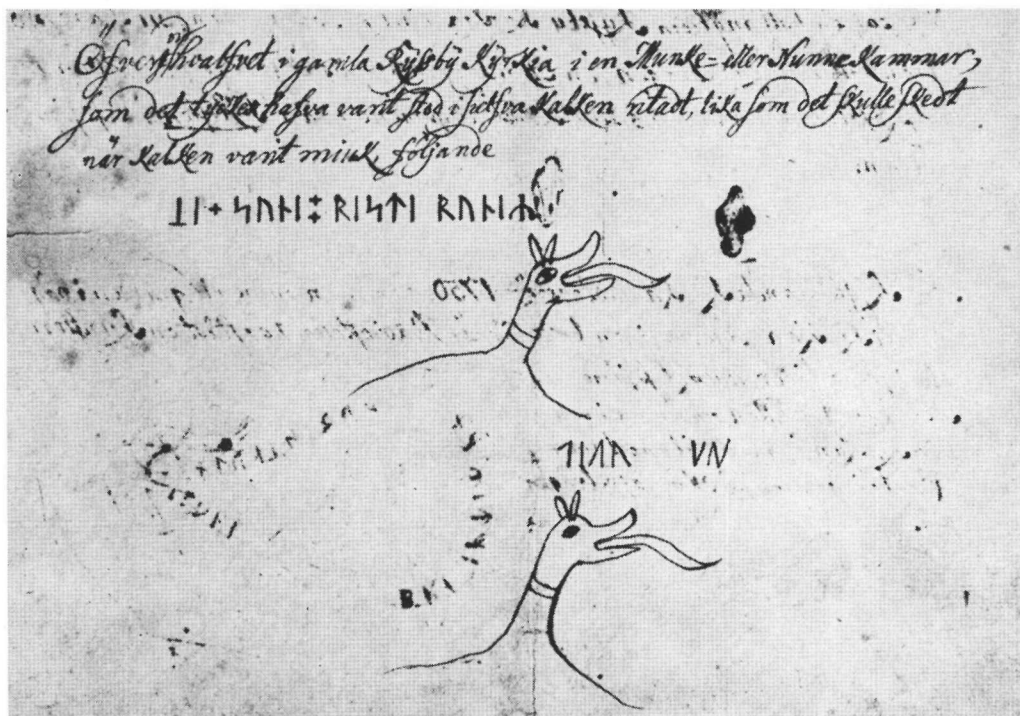

Fig. 105. Sm 158. Ryssby gamla kyrka. Efter teckning av P. Frigelius.

Inskrift (enl. Frigelius):

- - + **sun**i + **risti** **runir** | **ti**u V N
1 5 10 15 20

... *Sóni* reist *rúnar* ...

... Sune ristade runorna ...

Till läsningen: Före 3–6 **sun**i stå två tecken, av vilka det sista kan vara **i**. Runan 5 **n** har, liksom 14 **n** bst endast till höger. 10 **t** har två bistavar, 17 **t** endast en. **s**-runorna ha normal form. Tecknen 17–22 stå mellan de två fabeldjuren. Efter 17–18 **ti** följa två **u**-liknande tecken, av vilka det första är vänt bak och fram samt, på något avstånd därifrån, versalerna V N. Vad dessa betyda är ovisst.

3–6 **sun**i är mansnamnet *Sóni*, tämligen sällsynt i runinskrifterna. Se Sm 39.

159. Åby gamla kyrka.

Litteratur: L 1290. J. Rhezelius: F c 5 (hs i KB) s. 158; J. Bureus: F a 6 s. 264, F a 5 s. 266 (hsr i KB); B. Helmfrid: Kalmar läns runinskrifter (ATA) s. 43, i Kalmar läns fornminnesförenings medd. 1937 s. 136.

Äldre avbildning: Rhezelius: teckning 1634 i F c 5, kopia i J. G. Liljegrens Fullständig Bautil (ATA) 4.

Runstenen är nu försvunnen.

Den låg enligt Rhezelius vid altaret i Åby gamla kyrka: «Wid altaret där prästen plägar stå är sten al fornött». Kyrkan revs 1774.

Stenens mått voro enligt Rhezelius: höjd »13½ qtr» (= 199 cm), största bredd »4½ qtr» (= 64 cm), minsta bredd »3¼ qtr» (= 48 cm).

Inskrift (enl. Rhezelius):

ak - - - - - **s** - - - - - **an** - - - - - **sin**
1 5 10 15

... *sinn*.

... *sin*.

Till läsningen: 2 **k** har bst på vänster sida. Runan kan också uppfattas som ett skadat **m**. Det enda ord man kan identifiera är 14–16 **sin**.

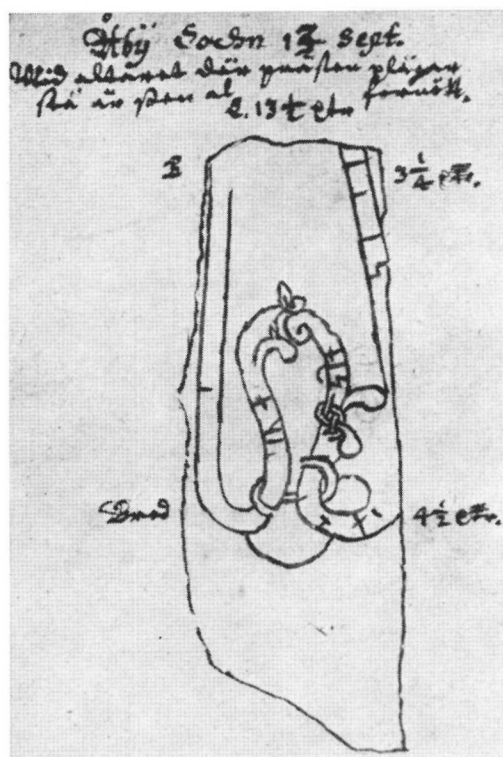

Fig. 106. Sm 159. Åby gamla kyrka. Efter teckning av Rhezelius.

160. Kalmar. Slottet.

Pl. 99.

Litteratur: B. Helmfrid: Kalmar läns runinskrifter (ATA) s. 53, i Kalmar läns fornminnesförenings medd. 1937 s. 136.

Äldre avbildningar: Helmfrid: fotos i Kalmar läns runinskrifter pl. 11 fig. 1–2, ett av dem återgivet i a a 1937 s. 139, tre fotos (ATA).